

(המשך מעמוד 8)

פה. שבוע לפני מועד הישיבה הראשונה בדיון המתחדש, הגיש בקשה לשופט קיסטר, ביקש העברת הדיון ממנו לשופט אחר. בין מנשה הסתמך בבקשתו על פסק-הדין של בית-המשפט העליון, שקבע:

"לא זו בלבד שלא תהא להם (לשופטים) נטיה, כי אם אפילו ידוע שאין להם נטיה, לא יפעלו כשופטים בעניין אשר נסיבותיו הן כך, שהצדק — לאו דווקא בני אדם הגיוניים, אבל הרבה אנשים — יחסו בו שופטים שמא יש להם נטיה."

"ידוע שאין לכבודו נטיה," כתב בין מנשה בבקשתו. "אולם גם ידוע שכבודו הוא שופט בעל השקפה חרדית, ועליו לזון במשפט זה לפי דתו: אם החינוך בדת אחרת הוא אינו לרעת הילדים, מסתבר שהרבה אנשים, לאו דווקא הגיוניים, הסיקו את המסקנה שראוי ששופט יהודי חרדי לא יפעל בעניין בו מעורב בית-הספר של דת אחרת, עניין בו עליו להכריע אם חינוך לזאת אחרת עלול להיות לרעת ילד יהודי."

נאצים בתל-אביב. קיסטר, יליד פו-לן ובוגר אוניברסיטת לובו, חושב בני ברק, דחה בקשה זו בצורה חריפה ביותר: "עם התגברות התנועה הנאצית, ואחרי תעמולת שטנה נגד יהודים ויהדות — וביחוד כתבי-פולסטר נגד התלמוד על-ידי הנאצים — הגיע הרעיון של פטילת יהודים כשופטים... כן ידוע, לפחות על-פי ה"עיתונות, כי ישנן ארצות שבהן מפלים, או מנסים להפלות, שופטים כושיים במשפטים בין לבנים וכושיים."

איש בצד. בשהיקרב זה של התנגושי יות משפטי ואידאולוגיות, כמעט ונשכחו ראובן שמואל ובניו. אלא שבקרוב מאוד עלולות להתפתחויות לחזור ישר לתחום משפחתו.

תביעתו המידית של משרד-הסעד: מינוי אפרטרופוס משלהם לבניו של ראובן, עוד לפני תום המשפט. צעדיו הנגדיים של בן מנשה: תביעה להעמיד לחקירה את רופא התחנה הפסיכיאטרית, שנתן בזמנו את חותם דעתו על החינוך בבתי-הספר הנוצריים, במקום על הילד ישראל שמואל. כמו כן הוא מתכוון להביא עדים, המסוגלים להעיד על רמת בית-הספר הפיני בירושלים — בהשואה לבתי-הספר היהודיים.

רשימות-התנועה נתפרסם בעולם. נציגים אפריקאיים ואירופיים שביקרו במדינה, נידו המו לשמוע על מצב זה. המזכיר להם את המישורים הגוונים ביותר בעולם. ביטול חובה זו היה דרוש, אפוא, לממשלה מ-בחינת יחסי-החזק שלה, לא פחות מאשר כ-אמצעי לפייס את מצפון החוגים המתקדרים במדינה, שנתעוררו בשנים האחרונות משאונות.

אחיות עניינים. אולם אפילו צעד קטן זה היה בגדר אחיות-עניינים. למעשה לא חלה הקלה, אלא להיפך, החמרה מסוימת. כי ראשה-הממשלה הבהיר לחלוטין ש-ביטול חובת-הרשימות אינו כללי, אינו חל אוטומאטית על כל הערבים. היא חלה "כמעט על כל האוכלוסיה בגלל ובמשך-לש".

הדגש הוא על המילה "כמעט". כי "במקרה הצורך יוגבל עלידי צוים אישיים תנועתם של יסודות המסוכנים ל-בטחון המדינה".

מי הם יסודות אלה? הדבר הובהר בעבר היטב על-ידי אנשי הממשלה: חסידי מק"י, הפעולה השמית וקבוצת אל-ארה, כל פעילי החעד היהודי ערבי לביטול המימשלה-הצבאית, כל המרים קול נגד הפקעת קרקעות והריסת בתים, כל המבקש לקיים אסיפה חוקית כרוח זו. בי קיצור: כל מי שפועל בדרכים חוקיות למצן ביטול המימשלה-הצבאית, ולמען הענקת זכויות אורחיות מלאות לערביי ישראל.

גם עד עתה נשללו רשימות-התנועה, ל-עיתים קרובות, מאנשים אלה. אך הדבר לא בלט במיוחד, מאחר שגם שאר הערבים נזקקו לרשימות. מעתה יהיו אמצעי-העונש שיון נגדם הרבה יותר בולטים ומפחידים. הם לבדם יצטרכו לעמוד בתור, לבקש רשימות-התנועה, תוך סיכוי רב שלא יקבי-לום.

התוצאה: חיזוק מכשירי-הדיכוי כלפי היסודות בעלי-ההכרה, תוך מתן פרס נוסף לקהילינגים, לכנענים ולאי-ישים. מי שקיחה כי על-ידי חילופי-גברי סת-מיים בשלטון יבואו המחלות האמיתיות של המדינה לידי ריפוי, למד השבוע אחרת. בישראל, כמו בכל מדינה אחרת, לא יחוסלו שיטות דיכוי ועוולה, אלא בדרך המאבק של בעלי-המצפון.

המשק

יתד באלגל המשחק

אלפי אנשים קראו בשבוע שעבר את מדורי הכלכלה בעיתונות באימה. המונים צבאו על חלון הראווה של בנק אלרון, בו בישר הלוח השחור את החדשות השחורות. הבורסה זועזעה עד יסודה: שערי המניות ירדו בשעור שטרם היה דוגמתו. כל זה היה כתוצאה מהחלטתו החדשה של שר-האוצר: הסלת מס-רווחי-הון. ממדי השואה של יום השלישי השחור של הבורסה התל-אביבית, לא ניתנים אמנם להשואה עם התמוטטות הבורסה האמריקאית, באותו יום שלישי שחור של 1924 — התמוטטות שגרמה לעשרות פשיטות — רגל רעשניות ולמשבר כלכלי של כחמש-עשרה שנה. אבל מה שקרה בבורסה ה-תל-אביבית הספיק בהחלט להפוך אותה מ-שטח התעניינות בעלדי של אנשי בנקים והון — למרכז התעניינות ציבורית כללית. **התפתחות מהירה.** במשך עשר ה-שנים, בהן קיימת הבורסה התל-אביבית, גה-34 חבריה — נציגי בנקים ומתחכמים — להתאסף מסביב לשולחן שבקומה הראשונה של פסג בנק אלרון. הם ניהלו את המשחק החופשי של קניית ומכירת מניות, המשחק לפני נקבע מדי יום שערן החדש של המניות.

ההתפתחות הממשית של הבורסה חלה רק בשנה האחרונה, כאשר כל אלו שהימרו על עסקי-קרקעות, משכו את כספם מפחד חוק מס-שבת מקרקעין, השקיעו אותו ב-מניות הבורסה. החיים החדשים שהחלו לזרום בעורקי הבורסה, משכו אליהם גם אזרחים פשוטים, שהשקיעו במניות את כס-פי חסכונותיהם האחרונים.

בשנה האחרונה הגיע המחזור היומי ב-בורסה, בפעם הראשונה, לכסום הענק של מליון וחצי עד שני מליון לירות. ערכן הכללי של המניות שגרשמו בבורסה, הגיע לשלושת רבעי מליארד לירות, מתוכן ארבע יות בסך 100 מליון ל"י שהוצאו בעשרת החדשים האחרונים.

לכלכלה הישראלית היתה זו הצלה. כי הבורסה קלטה את הכספים, מנעה זרימתם לשוק וגרימת אינפלציה, או העלאת מחירים לאחר הפיחות. **קנייה טכנית.** כזה היה המצב עד

המימשל הצבאי

בצל-ז'רוק

מעשה-קונדס ידוע הוא, בגיל מסויים, לשלוח חבילות-שי כוזבות. הלך בא על שרכו ברוגז שמקבל-השי פותח את החבילה הגדולה והמרשימה, כ-שהוא כולו אחוז צפיה נעימה ומותחת. הוא פותח את החוטים ואת ניר-האריזה, מגלה תחתיו אריזה שניה, ומתחתה אריזה שלי-שית, רביעית, חמישית, עשירית. לבסוף, אחר שגל של ניר מבריק נערם על ה-ריצפה, בידו נשאר בצל קטן.

השבוע מצאה את עצמה המדינה כולה במצב זה. ראשה-הממשלה הגיש לה שי-נאה, עליו נרשם באותיות של קידוש-לבנה: "הקלות מרחיקות-לכת בסדרי ה-מימשל-הצבאי".

אחרי שהוסרו כל ניירות המאמרים, ה-הצהרות והנאומים, לא נותר אלא בצל קטן ועלוב. וכמו כל בצל, היה בו כדי להעלות דמעות בעיני המסתכל. **למען הרושם.** מכל עשרות מכשירי-הטרור, המהימים את המימשל הצבאי וה-מוציאים את האזרח הערבי מחוק לחוק (העולם הזה 1362), התיימר לוי אשכול לבטל רק אחד: הצורך החל על הערבי להצטייד ברשימות-התנועה, כדי לנוע בארץ מולדתו.

לגבי רוב ערביי ישראל, בוטלה חובה זו, למעשה, מזמן. ניתנו להם רשימות שנתיים, שאפשר היה להדשם בדרך אוטו-מאטית. גם הקלה זו לא ניתנה, בשעתו, מרצון טוב. לא היה מנוס ממנה, כי רכבות ערבים (כ-50 אלף, לפי המניין ה-רישמי בלבד) עובדים במשק העיברי. ה-ממשלה היתה מעוניינת בכך, כי ללא כוח-העבודה הערבי אי-אפשר היה לקיים ענפי-משק חיוניים. יתר על כן, בשנים האחרונות עודדו השלטונות את העסקת בני-הכפרים בערים, כדי להקל את הלחץ בכפר ולאפשר הפקעות נוספות של אדמות ערביות למען המשקים העיבריים.

כך לא בא המיבצע הגדול של לוי אשכול אלא לתת אישור אחר-מעשה למצב מעשי הקיים זה מכבר. אולם גם אישור זה היה חשוב לממשלה. כי דבר קיום הצורך ב-

החלה ההרשמה למחזור ב' בלימודי יום במיקצועות:

סרטוט בניין ואדריכלי ריהוט ועיצוב פנים

פרטים והרשמה:

בית הספר לטכנולוגיה, תל-אביב, רחוב המסגר מס' 62, בכל יום בין השעות 8.00 בבוקר עד 7.00 בערב (טלפון 36487).

התחלת הלימודים — ינואר 1964

למדו לתועלתכם בקלות ובמהירות

קצרות

עברית ו/או אנגלית

ב"אולפן גרגי- (GREGG) בשיטת גרג הידועה בעולם.

ההדרכה בידי מר חיים בר-קמא. מחבר הקצרות העברית

בשיטת גרג המוכרת ע"י משרד החינוך.

בתל-אביב כראשית נובמבר.

סרטים:

תל-אביב: ברקמא, רח' גורדון 5, חיפה: ביס, כמעלה

קורסי בוקר, אחר-הצהריים וערב



עברית * אנגלית * צרפתית * גרמנית נמשכת ההרשמה

לקורסים מוזרים לתלמידי בתי-ספר יסודיים ותיכונים.

כתות מיוחדות למבוגרים

תל-אביב

נחלת בנימין 2, סל 56347 החלוק 27, טל 69265

הפתעה!

הגיעו זה עתה מערכות הריהוט האקסקלוסיביות

מתוצרת הארץ

לפי קווים חדישים 1964

אצל

א. זוזובסקי

מתל-אביב, רחוב הרצל 39 (טלפון 81921).

ביקורך כהנותנו יעיל ביותר —

מערכות מרהיבות עין בתנאים נוחים ביותר.

ביח-ר לרהיטים — רהיטי משרד

ב.ג. את א. לונשטיין בע"מ

דוגמות חדישות • ביצוע ותכנון מעולים

תערוכת המוצרים: תל-אביב, רח' הרצל 43, טל 83575

המפעל: תל-אביב, מסילת וולפסון 21, טלפון 82525



בכל רחבי תבל העדיפות לסיגריות KENT